

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 10 Oct. 1871.

Cu prim'a Octobre luà inceputu instructiunea in scólele midiolocie din Ardélu, scoli reali, industriali si gimnasiali de statu si in tóte cele rom. catolice, pre candu cursulu anualu in institutule romaniloru si ale protestántiloru se incepù in Septembrie. Romanii si protestantii in puterea dreptului de autonomia confesionale inca se mai sustieniu in ordinea institutiunei de pana acum, pre candu scólele rom. catolice au primitu in tóte dictaminulu nóuei ordine ministeriali, si cu elu uniformitatea impusa. Castigistulu fara indoiéla e prelunga cei ce -si pastreza libertatea institutiunei concese pana la unu timpu prin lege, dicemu pana la unu timpu, ca-ce proiectulu de lege pentru uniformarea tuturor institutelor din Ungari'a se afla in ajunu a fi acceptatu in dieta, si atunci nóu'a lege va pre-tende abdicerea de orce singularitati, si limb'a maghiara va fi impusa prin lege — póte si in scólele confesionali — dupa cum se simte. Una acuisitiune de simpatia acésta, cine o póte mistui, pre-gatindui calea prin inchinatiuni de concordia ple-cata pana la pamentu; ca-ce pretiulu amicitei e aplanarea complexului intregu pre orce cale; cu deosebire inse pe calea imparechiarei si slabirei opo-sitiunei nationale prin mesuri inventate si agitate intre spiritele slabe de angeru. Candu vedi, ca arde cas'a deapropelui vei pune manele in sinu fara ingrijiare? Foculu e elementu mistuitoriu cá si in politica spiritulu egemonicu, elu nu odihnesce pana mai are ce mistui sub orizontele aripiloru de rapitória.

Unu evenimentu tristu pentru viitoriulu drep-tului nationalitatiloru in Ungari'a vercula prin diur-nale si, cu tóta calcarea in pitóre a principiului li-bertatei si egalitatei, se iea cá unu educsu de ac-tiune patriotica de catra unele diurnale. In Nitr'a, Ungari'a superióre, patri'a slavaciloru, se coadunà reuniunea clericale a St. Albertu, care are de scopu propagarea cartiloru bune catolice in limb'a slavaca, si in 26 Sept. dupa programu publicatu in limb'a slavaca tienù o adunare estraordinaria in semina-riulu episcopescu. Cu o di mai inainte in repre-sentanti'a orasiului adunata ér' estraordinariu pro-vestara mai multi maghiari in contra tieneri adu-narei reuniunei nationale slavace. Nu era deajunsu, in preséra de 26 se adunara exaltatii, caroru nu e nemica santu, decatu exclusivulu maghiarismu si idololatri'a lui, si sub sunetulu musiciei mergu la seminariu, apoi de aici la presied. substitutu cano-nicu Necsey si le facura musica de pisice; mersera apoi la resiedinti'a presiedintelui reuniunei slavace, la episcopulu, paditorii le inchisera portile, ei con-tinuara music'a civilisat'unei moderne si adausera la: pereat, cu care se impresciara. A dóu'a di in 26 preutii slavaci cá membrii reuniunei se adunara in catedrala si dupa invocarea spiritului santu mersera la seminariu la deschiderea adunarei, unde inse fura intempinati de maghiari cu: se traiésca Un-gari'a unita. Sal'a indesuita. Canoniculu Necsey cá presiedinte cu o cuventare in limb'a slavaca de-chiara siedinti'a deschisa, dér' candu continuà a ceti reportulu anualu totu in limb'a slavaca, ma-

ghiarii redicara unu viscolu desfrenatu, pretensera, cá se se vorbésca la pertractari numai maghiar-esce, presiedintele nu le concede; acum urmà unu orcanu de pretensiuni, cá se se vorbésca numai maghia-resce, judele cercuale nu fù ascultatu si furtuna maghiara sili pe presiedinte a desface siedinti'a, candu maghiarii detera tunete de se traiésca. Dupa acésta sosi si unu telegramu dela regimu cu opri-rea de a se tiené adunarea din caus'a infocateloru porniri! — bietii preuti abia cutediara a se departa prin stratele ascunse la ale sale. Nu e deajunsu, slavacii se ingenunchiè, ca-ce ei amenintia comita-tatulu cu panslavismu, pana candu se voru lega in lantiurile maghiarismului. Una petitiune catra mi-nisteriu pentru incungiurarea de asemeni adunari si protegerea comitatului in contra panslavismului, care amenintia pretutindenea in peto; acésta petitiune se va decreta intr'o adunare de poporulu umilitoriu de totu ce nu e maghiaru. — Óre scene de aceste nu se voru mai decopia si pentru alte locuri totu cu pre-tecstulu lupului in contra muelorù? mai vertosu, ca se incuragiara si de catra oficiosulu „Pesti Napló“, care, in locu de a lua in aperare pe miserii slavaci, cari inca voru a trai celu pucinu intre sene eu limb'a, cu care i a plasmuitu celu de susu, ii face agitatori fara ecsemplu si dusmani tieri, ca-ce ar' gravita in afara catra panslavismu, si -si da judecat'a, ca cu totu neastemperulu maghiariloru asta n'a fostu nemica alta, decatu una inflacarare de multu pornita, dér' apasata, care a pruruptu acum pentru apararea propria. „Patru ani au trecut“, dice „P. Napló“, „de candu Ungari'a -si recapatà drepturile si acestu timpu pentru acésta fractiune (slavacii ori nationalitatele tóte?) a fostu plinu de atacari neinterupte si sub totu timpulu acesta, a-césta a fostu prim'a manifestatiune de aparare. Na-tura acestei aperari merita deosebita atentiune. Nu puterea statului nadusi aici una demustratiune, a carei tendentia nu póte fi trasa la indoiéla.“ — „Poporulu insusi s'a resculatu si protestà in contra dusmaniloru ce se fabricéza in Nitr'a.“ In fine nu i place, ca regimulu nu e mai aspru facia cu nationalitatele.

Óre de ce nu demasca „P. Napló“ adeverat'a causa a intemplerii aceleia, care esi din clocitur'a planuiriloru: cu ce pretecsu s'ar poté sufoca orce desvoltare nationale si inlocui cu maghiaromania? Nu créda nici „P. N.“ nici regimulu, ca cu fic-tiuni se póte intuneca vechiulu patriotismu alu na-tionalitatiloru din Ungari'a; ele si persecutate nu -si parasescu interesele patriei sale, nici gravitéza nicairea, pana candu potu trai, cum au traitu vr'o 10 secle fara asupriri de tendentie desnacionalisa-tórie. Alta apucatura facia cu nationalitatele, ca-ce cu sil'a maghiarisarei nu va merge, nici va poté cresce increderea si simpatia, care se ne cemen-teze poterile spre aperarea intereselor comune ale patriei. —

— Croatii de alta parte inca nu remanu muti nici sluti:

Croatii, partia nationale, emisera unu ma-nifestu, in care enumera tóte volniciele facute cu arbitragiu absolutiunea ungurescu si cu deosebire -si arata indignatiunea natiunei pentru deosebit'a amanare a dietei si dechiara inaintea natiunei si a lumii, ca respingu responsabilitatea pentru urmarile cele rele, ce voru urma din caus'a acestoru volniciei, asupra consiliariloru tronului, cari avura cutediara a svatui Mai. Sale amanarea. In fine provóca na-tiunea, cá la alegeri se-si dovedésca anim'a si re-

solutiunea nationale, alegundu-si de deputati ómeni nationali si probati, cá metechnele amanarei, cu cari se calcula la alegeri in favórea arbitrariloru, se se nimicésca de stanc'a tarei resolutiuni a na-tiunei, de a nu se abate dela aperarea drepturiloru sale constitutionale. —

„Patri'a“ romanésca din Ungaria.

Dilele aceste primiramu si noi „In- vitarea de prenumeratiune la diuariulu „Patri'a“, care va esi dela 1/13 Octobre a. c. in Pest'a de 2 ori pe septemana sub auspiciile unui consortiu ce se compune din „o multime de romani inteli-genti formandu o societate intre sine“, — „redac-toru responsabile Franciscu Virgiliu Olteanu“, cola-boratori: „literatii nostrii mai escelenti“ (nu si cei escelentissimi si cei mai pucinu escelenti?).

Program'a redactiunei se cuprinde in unu pre-ambu, din carele resufia negrulu pesimismu, si din 7 puncte, totu atatea promisiuni, dela a caroru im-plinire depende totulu, pentruca dupa acea programa „cu dorere nespusa trebuie se marturisimu, ca nici o natiune in Ungari'a nu este atatu de urgisita, des-considerata si delasata, cá tocmai natiunea nóstra romana.“

Déca ar' fi scrisu aceste cuvente de insulta nationale vreunu vrasmasiu seculariu alu elementu-lui daco-romanesco, tréca, mérga, eramu dedati a primi dela vrasmasi asemenea complimente; déra éta, ca acestu testimoni (??) alu despretiului pu-blica european esse din cabinetulu unui consortiu compusu din „o multime de romani inteligenti (ro-mani?)“. Se fia acestu consortiu editiunea II am-plificata si coresa a francomurariloru din Iasi?

Inse ce ve pasa, „Patri'a“ va fi ne mai au-ditu de eftina, 1 fl. 50 cr. pe 3 luni, adica nu-mai 6 fl. pe anu. — Dupa aceeași programa noi „ro-manii ne amu slabitu noi pre noi intru atata, catu astadi abia mai crede cineva in vitalitatea poporului romanu.“ — Noulu diariulu „Patri'a“, care ese in Pest'a, va reinvia pe romani, precum reinvia thau-maturgii pre morti.

„Politic'a personala“ a ruinatu pe romani. Asia crede consortiulu dela „Patri'a“.

Noi pana acum scieamu asia, ca sub „politic'a personala“ se intielege in tóta Europ'a politic'a unoru monarchi, cari prin talentele loru si prin vointi'a loru tare conducu destinatele tieri in ma-ni'a tuturoru camereloru legislative, consilielor de statu, ministerieloru si a opiniunei publice, manife-state prin adunari si prin presa. Ce va fi in-tielegundu óre numerosulu consortiu din Pest'a sub politic'a personala?

Consortiulu „Patriei“ nu mai voiesce se remana in „pasivitate“, voiesce se se inpace cu tóta lumea. Cá bunu crestinu asia si trebuie se faca; numai altii de ar' voi se se inpace cu elu. Inse védia densulu, cerce -si noroculu, cá se se inpace cu tóta lumea, prin urmare si cu vrasmasii nascuti si cres-cuti ai elementului romanesco.

Pre candu scriamu aceste, ne vene repetit'a scire, ca atatu aici in Brasiovu, catu si in Sibiiu se facu nóue incercari de a mai scóte cate unu diariulu romanesco. Inainte numai.

Dupa program'a „Patriei“, noi romanii astadi suntemu desbinati in atatea parti si partite, cati carturari si conducatori s'au ivitu intre noi. Apoi: „tactic'a pretensiloru nostrii conducatori nu are vreunu scopu onestu si folositoriu némului roma-nescu“.

Óre nu ar' fi fostu mai bine, cá se nu avemu nici unu „carturariu“ si nici unu „conducatoriu“, pentruca atunci nu ar' fi adusu nimeni „temeia pe altariulu ambitiuiloru singuratece“. In an. 1848/9 tribunalulu de sange din M. Osiorheiu a fostu de-cisu cá se estermine pre toti carturarii valachi. Ce mai sci, déca una asemenea mesura simpla si pu-cinu costatoria n'ar folosí astadi mai multu decatu

diariile scrise in limb'a valacha, „urgisita, neconsiderata si delasata“, cá si natiunea care o vorbesce; preste acésta s'ar mai vedé si acelu folosu materiale, ca atunci n'ar mai fi trebuintia nici macaru de acei nóue mii de fiorini, despre carii spunea dn. B—siu mai deunadi din gur'a dlui C—ciu, ca au fostu cheltuiti in lunile trecute, pentrucá se se produca ura si urgia între romani.

Asia déra norocu si voia buna tenerei „Patri'a“ si generosului seu consortiu, care o va sustiené cu ajutoriulu barbatiloru „mai escelenti“. —

Memorandu

in caus'a revisiunii lezei electorale din Transilvani'a de unu deputatu.

Cu emotiune si cu cea mai profunda dorere de patriotismu sinceru amu cetitu faim'a, cumca guvernulu si partit'a lui voiesce a sustiené si mai de parte articulu de lege alu II-lea 1848 clusianu despre alegerea deputatiloru.

Dupa ce acésta intrebare intereséza de o po-triva pre intréga populatiunea transilvana, fara diferintia de nationalitate si relegiune, aflamu de ne-aperatu a ne spune opiniunile nóstre despre articulu de lege atinsu, nu numai pentru aceea, pentru ca sustinerea acestui articlu de lege a produsu in an. 1869 pasivitatea romaniloru, dér' si pentru aceea, pentru ca voimu a face cunoscutu publicului cetitoriu maghiaru defectele acestui articlu de lege, ér' pre guvernulu a lu face atentu la amaritiunea si ur'a, ce o produce sustinerea mai de parte a acestui articlu de lege la poporulu transilvanu, ér' cu destinctiune la romani, cari forméza maioritaea precumpanitoria a aceluia, si pre care (amaritiune) a o delaturá e nu numai chiamarea, dér' si detorintia de sustinere propria a guvernului.

Articulu de lege II 1848 clusianu, adica cel'a despre alegerea deputatiloru, are dóue defecte esentiali, necompatibile cu egalitatea de dreptu si cu reprezentantia popularia: unulu e capacitatea electorale, celustu (defectu) se manifesta in dispropor-tiunea impartirii numerului deputatiloru.

I. Dupa articulu de lege II clusianu din anulu 1848:

1. In cetati libere regesci si cele investite cu dreptu de a tramite deputatu deosebitu, séu in comune provediute cu magistratu regulatu suntu alegatorii:

a) cei ce posedu o casa séu proprietate de pamentu in pretiu de 300 fl.;

b) cei ce suntu asiedati cá meseriasi, comerciatu, fabricantu, déca posedu lucratoria (atelieriu), stabilimentu comerciale séu fabrica propria, si déca suntu meseriasi lucra in continuu celu pucinu cu unu sodalu (calfa);

c) cei ce suntu capaci a aratá unu venitu anualu stabilu si certu de 100 fl. provenitoriu din proprietaea loru de pamentu séu din captalulu loru;

d) fara respectu la venitu, doctorii, chirurgii, advocatii, inginerii, artistii academici, profesorii, membrii societatei maghiare de scientie, apotecarii (farmacistii), preutii, capelanii si invetiatorii dela scóele poporali acolo unde au locuintia stabila;

e) cei ce pana acum au fostu burgesi orasiensesi, de si nu posedu capacitatea scrisa in punctele de susu.

2. In comitate, in districtulu Fagarasiului, Brasiovului si alu Bistritiei, in scaunele secuiesci si sasesci au dreptu de alegere:

a) nobilii, déca si au implenitu anulu alu 20-lea;

b) dintre locuitorii orasieloeu neinvestite cu dreptu de a tramite deputatu deosebitu toti aceia, cari se tienu de un'a dintre categoriile scrise sub Nr. 1 punctulu a) b) c) d) si e);

c) in comune neprovedute cu magistratu, regulatu toti acei locuitori, pre cari dupa registrulu de dare din anulu cur. afara de darea capului si de adause séu crescatore este aruncatu celu pucinu 8 fl. m. c. dare directa, si afara de acestia tóta comun'a, care, afara de cei indreptatiti pre basea

articulu de lege 12 din 1791, adica afara de nobilime, numerá 100 de fumuri, participa la alegere prin doi reprezentanti alesi liberu, ér' comunele mai mice prin unu reprezentante.

In urm'a acestor'a nobilii fara censu, cetatiani locuitori in cetati libere regesci si in cele provediute cu magistratu regulatu ou una casa séu pamentu in pretiu de 300 fl. suntu alegatori; ér' locuitorii comunelor neprovedute cu magistratu regulatu trebuie se dispuna de o proprietate de pamentu in pretiu de 1600 fl., pentru ca altmintrea neplatindu 8 fl. m. c. dare directa, nu suntu alegatori, care anomalia are acea consecintia trista, ca pre candu din intréga nobilimea 24⁰/₀, din cetatiani locuitori in comune libere reg. si in cele provediute cu magistratu regulatu 20⁰/₀ suntu alegatori, dintre locuitorii comunelor neprovedute cu magistratu regulatu alegu numai ²/₄, ³/₄ séu 1⁰/₀.

Dér' e mai batatoriu la ochi aceea, ca individii diplomati, déca locuiescu in comune provediute cu magistratu regulatu suntu alegatori faranici unu respectu la venitu; din contra suntu despoiatu de acestu dreptu, cá si candu diplomatulu ar' comite crima prin aceea, ca locuiescu in comuna neproveduta cu magistratu regulatu ar' redicá valórea diplomei, séu ar' dá aceleia pretiu.

II. Comitatele, districtele, scaunele secuiesci sasesci, precum si cele 5 cetati libere regesci fara privire la interesele teritoriale, nationale, economice si ale numerului poporatiunei tramitu cate doi deputati la dieta, ér' cele 13 locuri tacsali cate unu deputatu.

Inainte de 1848 comitatele, districtele, scaunele, cetatile lib. reg. si tacsali transilvane au fostu reprezentate in dietele tieri prin cate doi deputati, care impartire a corespunsu relatiuniloru de atunci, pentru ca neintrecundu nobilimea comitateloru singuratece numerulu locuitorime orasielor singuratece, a fostu nu numai ecuítabilu, dér' si justu, cá se fia reprezentate in dietele tieri prin deputati de asemenea numeru.

In anulu 1848 enuncianduse egalitatea de dreptu si facunduse partasi la eesercerea drepturiloru politice si nenobilii, a sustiené si mai departe impartirea dinainte de 1848 nu e alt'a, decatu a dejucá egalitatea de dreptu pronunziata, nu e alt'a decatu a ignorá opiniunea maioritaei tieri.

Diet'a din anulu 1847/8, tienuta la Posoniu, voindu a dá expresiune opiniunei maioritaei tieri, in articulu de lege V adusu in acea adunare s'a ingrigitu, cá diet'a tieri se fia effuinti'a reprezentantiei poporali si a stabilitu numerulu deputatiloru asia, catu cam 30.000 de suflete se aléga unu deputatu, dela care regula generale s'a abatutu numai la orasiile comerciale si montanistice, cari meritau o atentiune destinsa, si si la acele numai intr'atat'a, incatu a investitu cu dreptu de a tramite deputatu orasiile de o insemnetate mai mare, a caror'a locuitorime a trecut prestu 9000 de suflete, ér' numerulu deputatiloru comitatensi l'a inmultitu dupa proportiunea numerulu locuitoriloru comitatului, asia in comitatele Zala, Vas, Bihoru, numerulu deputatiloru s'a inmultitu dela doi la 9, 10, 11 si 12 conformu proportiunei numerice a locuitoriloru si teritoriului.

Diet'a transilvana in anulu 1848 enunciandu egalitatea de dreptu a stabilitu numerulu deputatiloru la 73, fara cá se fia schimbatu impartirea dinainte de 1848; fara cá se fia urcatu numerulu deputatiloru in modu corespundietoriu numerulu locuitoriloru si teritoriului in comitate, scaune si districte, prin ce producunduse dispropor-tiunea cea mai batatória la ochi se póte dice cu conscientia linistita, ca acei 73, respective 75 de deputati transilvaneni nu ropresenta opiniunea maioritaei Ardélului. Se ni fia ertatu spre motivarea acesteia a presentá urmatoriulu conspectu tabelariu, care arata, ca fiacare deputatu cate suflete si cate mii fiorini de contributiune directa representa.

Jurisdictione	Numerulu locuitoriloru	Contributiunea directa a jurisdictione		Nr. deputati	Unu deputatu representa	
		fl.	cr.		locuitori	contrib. directa
Clusiu	25080	107274	33.1	2	12540	53636
Tergulu Muresiului	12000	38086	—	2	6000	19043
Alb'a-Iulia	7822	29415	—	2	3911	14707
Gherl'a	5188	16666	66.1	2	2594	8333
Elisabetopole	2650	7109	78.1	2	1325	3704
Secu	3493	5917	40.1	1	3493	5917
Cosiocn'a	3419	7612	74.1	1	3419	7612
Abrudu	4108	7383	19.1	1	4108	7383
Ocn'a-Sabiului	4225	12012	95	1	4225	12012
Hatiegu	1740	9608	41	1	1746	9608
Unedór'a	2647	6573	79	1	2646	6573
Odorheiu	4353	11556	66.1	1	4353	11556
Csik-Szereda	1247	4465	80	1	1247	4465
Bereczk	4633	5579	25.1	1	4633	5579
Illyefalva	1410	4035	35	1	1410	4035
Oláh-Falu	3514	5534	20	1	3514	5534
Sepsi-Szent-György	4354	10692	72	1	4354	10892
Kézdi-Vásárhely	4427	7214	41	1	4427	7214
Comit. Albei de josu	213459	439454	—	2	106729	219727
„ „ „ susu	59170	129668	—	2	29585	64834
„ Clusiuului	161554	360132	—	2	80777	180066
„ Dobacei	81978	217833	—	2	40989	103916
„ Unedórei	185058	394389	—	2	92529	197194
„ Szolnocului-Int.	134074	275061	—	2	67037	37530
„ Turdei	153673	326268	—	2	76836	163134
„ Cetatii de balta	93303	234968	—	2	46651	117484
Distr. Fagarasiului	87237	147425	—	2	43618	73712
„ Nascudului	54923	89394	—	2	27011	44697
Scaun. Ciucului	107821	142967	—	2	53810	71483
Trei-Scaune	99790	200681	—	2	49895	100340
Scaun. Odorheului	90380	145256	—	2	45190	72628
„ Muresiului	80753	144651	—	2	40377	72325
„ Ariasiului	19800	40327	—	2	9900	20163
„ Sabiului	90415	210186	—	2	45207	105043
Distr. Brasiovului	87635	281577	—	2	43817	140788
Scaun. Mediasului	39395	110476	—	2	19547	55238
„ S. Sabasiului	19347	45945	—	2	9673	22972
„ Mercurei	19347	41414	—	2	9637	20707
„ Rupei (Cohalm.)	21366	62882	—	2	10683	31442
„ Nogrichiului	12384	45972	—	2	6192	29986
„ Orastiei	22631	64447	—	2	11315	32223
„ Sighisioerei	27292	80225	—	2	13646	40112
„ Sincu-Mare	24034	75266	—	2	12017	37633
Distr. Bistritiei	26521	62057	—	2	13260	31028

Intrebamu acum, nu e o satira a egalitatei de dreptu, cá deputatulu din Csik-Szereda se reprezente 1247 de suflete, celu din Hatiegu 1746, celu din Unedór'a 2646, celu din Illyefalva 1410, celu Oláhfalva 3514, celu din Cosiocn'a 3419, celu din Secu 3493, celu din Odorheiu 4353 de suflete. Din contra:

cei doi deputati din comitatulu Albei de diosu se reprezente 213459, cei din comitatulu Unedórei 185058, cei din comitatulu Clusiuului 151454, cei din comitatulu Turdei 153673 de suflete? Ma esprimandu mai curatu anomal'a; e cu potintia, cá, pre candu 23 de deputati ai orasielor representa 102823 de suflete, 10 deputati ai scaunelor secuiesci 398546 suflete, 22 deputati ai scaunelor sasesci 390033 de suflete: totu atunci 20 de deputati comitatensi si districtuali se reprezente 1 mil. 217699 de suflete, — asia este, ca acést'a e o nedreptate strigatória la ceriu? Éra déca luamu de base contributiunea directa, dispropor-tiunea e si mai batatória la ochi.

P. ecs. Illyefalva cu 4035 fl. 35¹/₂ cr., Cosiocn'a cu 7612 fl. 84 cr., Secu cu 5917 fl. 40¹/₂ cr., Bereczk cu 5579 fl. 25¹/₂ cr., Unedór'a cu 6573 fl. 79 cr., Kézdi-Vásárhely cu 7214 fl. 41 cr. dare directa tramitu cate unu deputatu, Elisabetopole cu 7409 fl. 18¹/₂ cr., Gherl'a cu 16666 fl. 66¹/₂ cr. dare directa tramitu cate doi deputati. — Din contra comitatulu Albei de diosu cu 439454 fl., comitatulu Unedórei cu 394389 fl., comitatulu Clusiuului cu 360132 fl., cel'a alu Turdei cu 326268 fl. dare directa tramitu cate doi deputati. — Ma esprimandu mai curatu dispropor-tiunea: cele 18 orasie transilvane cu 297039 fl. 40 cr. dare de pamentu, casa, venitu si castigu personalu tramitu 23 deputati, pre candu comitatulu Albei de diosu cu 439454 fl., adica cu dare mai pre de dóue ori atat'a, tramite doi deputati. Séu luandu de base teritoriale transilvane:

cele 8 comitate si dóue districte cu 1,217.699 locuitori si cu 2,614.592 fl. dare directa tramitu 20 de deputati,

cele 18 orasie cu 102823 locuitori si cu 297069 fl. 40 cr. dare directa 23 de deputati,

scaunele secuiesci cu 398546 locuitori si cu 673882 fl. dare directa tramitu 10 deputati,

scaunele sasesci cu 390039 locuitori si cu 1,080.450 fl. dare directa tramitu 22 de deputati,

adica cade unu deputatu in comitate pre 60885 locuitori si pre 130.729 fl. dare directa;

in scaunele secuiesci pre 39854 locuitori si pre 67388 fl. dare directa;

in scaunele sasesci pre 17502 locuitori si 49111 fl. dare directa;

ér' in cele 18 orasie pre 4470 locuitori si 12914 fl. dare cate unu deputatu, o atare proportiune e acést'a, pre care nu suntemu in stare a o motivá, de siguru nici aceia, cari dorescu a sustiené si mai departe acestu articulu de lege.

(Va urmá.)

Serbarea dela Putn'a.

CUVENTAREA

dlui I. Slaviciu, presedintele comitetului conducatoriu alu serbarei, rostita la 15/27 Augustu in faci'a porticului festivu.

Fratiloru romani!

Au trecutu 1765 de ani, de candu suptu conducerea bunului Traianu, romanii Italiei au descalcatu in orientele Europei.

Lungu au cursu timpulu de atunci pua a-cuma, — lungu, tristu si viforosu, jalnica a fostu sórtea filoru parasiti de mum'a caduta.

Rom'a falnica, Rom'a marétia, Rom'a, care o dinióra purtá lumea intréga pe umerii sei atleti, Rom'a a cadintu, si suptu ruinele ei s'auingropatu o lume intréga. . . Si mii de ani au trebuitu se lucreze, pana ce miliarde de mani au desgropatu comorile de suptu ruinele lumii bebrane.

Acést'a a fostu or'a nasterii nóstre: perirea ne a produsu si contra perirei ne amu luptatu in lung'a nóstra viétia de optusprediece seculi.

Parasiti de Rom'a muma, furamu siliti a ne desvoltá de aici inainte cá poporu de sine statoriu; lipsiti inse de orice sprijinu, atunci candu lumea se revoltase contra sa insa-si, vast'a nóstra viétia nu a fostu decatu o tiesetura de lupte isolate, de lupte — pentru traiu si viitoriu. Ce tristu tablou! Ce tristu acestu trecutu adencu: o viétia de acusi dóue mii de ani, si nici unu firu in lucrare, nici o idea organica. Amu fostu si amu traitu unu traiu greu!

Geniulu gotiloru, barbarismulu huniloru, misieli'a avariloru, eroismulu longobardiloru, intrég'a lume perita; nu a pututu inse aflá conditiunile perirei nóstre, nu ne a pututu trage cu sine in mormentu.

Si pentru ce?

Pentru ca noi amu avutu chiamare, pentru ca ne a fostu data o functiune organica in viétia Europei renascute; a trebuitu se fimu bariera lumii june contra orientului decadiutu.

Si ce rezultatu a avutu pentru noi acésta viétia dibace? Ce au produsu aceste lupte necurmate?

Doin'a suna la Dunastrulu selbaticu, la Dunarea lina, la Somesiulu „cu apa dulce“ — si resuna Carpatii carunti de vocea romana: noi suntemu! Timpulu a derimatu piramidele Egiptelui, éra noi, noi ne amu revoltatu contra perirei universale. Amu fostu si suntemu!

E meritu inse pentru noi, cumca suntemu? Suntemu noi caus'a ecistintiei nóstre? Amu fi noi déca nu ar' fi fostu altii, cari se ne fi datu conditiunile de ecistintia?

Viitoriulu pureede din trecutu! — Negru, Dragosiu, Mircea, Bogdanu, Stefanu, Mihaiu si cati alti eroi barbati au trebuitu se se lupte, au trebuitu se rabde martiriu, facundu cu trupurile loru bariere spre scutirea viitoriului: suntemu, pentru ca au fostu acestia; ei suntu temeli'a ecistintiei nóstre. Se le damu acestor'a tributulu de recunoscintia, manifestandu-ne vointi'a de a fi.

Unulu dintre cei mai mari, ba celu mai mare a fostu Stefanu alu V-le, Domnulu Moldaviei bebrane: poporulu seu lu numesce mare si bunu; istoriculu obositu in retacirile sale prin turburările trecutului nostru afla la aperarea lui unu respunsu sufletescu, o adenca multiamire, si lumea, care i a urmatu, se adapa din rezultatele faptelor lui. — Stefanu a fostu, Stefanu celu mare, nepotulu lui Alecsandru celu bunu, fiulu unui Bogdanu, acestu Stefanu a fostu, pe care si neamicii sei l'au admiratu, despre care chiarn si paganii au cantatu cataru de gloria.

Numai timpurile mari nascu inse ómeni mari si numai ideile mari facu timpurile de a fi mari. Stefanu au fostu mare, fiinduca lumea, in care elu a traitu, a fostu puterica, ideile, cari l'au condusu au fostu maretie. O idea perduta in turburările timpuriloru de atunci, o idea, care a fostu puterea

morale a acestui timpu mare, o idea cá o stea conducátoria -si revarsa radiiele prin intunericulu adencu alu trecutului nostru de 400 de ani. Redicati prin ideile mari ale lumii de adi, trecutulu ni se pare cá unu visu plinu de naluci grosave; numai o radia lunga vedemu, care incependu dela acestu timpu, se trage neintreruptu pana in dilele de adi: conciscintia despre puterea nóstra de ecistintia. Éta: acést'a e comunu in timpulu nostru si alu lui Stefanu celu mare; diacému suptu influinti'a unui timpu mare. . . . Suntu aceste radiiele de diori ale unei epoce nóue? ori suntu suvenirile mitice ale unui visu desiertu? Sufletele nóstre se ne dē respunsu la acést'a. Noi simtimu in noi putere, noi speramu, voimu a fi, voimu a ne implini chiamarea, ce avemu, ca poporu latinu, cá natiune juna in orientele Europei! —

Numai conciscintia comuna a acestei puteri, numai sperantiele si aspiratiunile comune ne au adunatu la acestu locasiu santu, la mormentulu celui mai mare barbatu alu nostru. Aici voimu a redicá imnu a totu putericului creatore, aici a redicá rug'a, aici a depune semnele recunoscintiei nóstre facia cu trecutulu!

Ve salutu dér' fratiloru! Ve salutu suroriloru! Ve salutu romaniloru din cate-si patru anghiuirele! Ve saluta la mormentulu lui Stefanu celu mare: umbr'a eroului se priveghieze preste noi si se ne conduca la adeverulu sperantiele nóstre! „R.“

Comitetulu centralu

pentru serbarea dela Putn'a 1871.

(Capetu.)

Latus v. a. fl.: 3743 35

Lista Nr. 64 prin dlu C. Budulescu: DD. N. Soimescu 5 lei v. 16/40, D. Budulescu 27 lei v., M. Andreioviciu 6 lei v. 10 bani, C. D. Budulescu 54 lei v., P. Pieptanu 4 lei v. 20 bani, Dimitrescu 5 lei v. 16 bani, I. Stanculescu 13 lei v. 20 bani, P. Ciaviciu 27 lei v., M. Pascali 10 lei v., 32 bani, L. Nichitoviciu 12 lei v., Ant. Porumbu 5 lei v. 16 bani, Nedelcoviciu 12 lei v., I. Panaitescu 5 lei 10/40; la unu locu 188 lei vechi si 10 bani

List'a Nr. 70 prin d. Sp. G. Carandino: DD. N. A. Cumparu 20 franci, C. I. Zitti 10 fr., P. Stoicescu 5 fr., Sp. Carandino 20 fr., G. Zavitzianu 10 fr., P. Stettinu 5 fr., I. Sava 2 fr. 50 cent., A. Sumio 4 fr., S. Fierariu 10 fr., G. Constantinescu 2 fr., Sconioneter 2 fr., G. Petrorjanu 3 fr., I. Romanu 5 fr., dn'a Cecili'a Canesca 20 fr., D. C. Canesca 20 fr., T. Catturich 3 fr., C. Polyzu 2 fr., D. Nicolau 2 fr., S. Pasaretz 10 fr., dn'a Anet'a Pasaretz 10 fr., G. Zoroghoie 5 fr., E. Zoroghoie 5 fr., I. Celepiu 2 fr., M. Popoviciu 2 fr., C. Moldarescu 5 fr., Posnaru 5 fr., Stoinescu 2 fr., M. Derde 5 fr.; la unu locu 196 fr. 50 cent.

List'a Nr. 85 prin d. Codru-Dragosianulu din Fagarasiu: DD. I. St. Siolutiu 1 fl., N. Retseiu 1 fl., I. Romanu 2 fl., I. Florea 1 fl., St. Iovescu 1 fl., Ioane Grama 1 fl., C. Dragosianulu 3 fl.; l. u. l.

List'a Nr. 101 prin d. Ilie Ciuntu-leacu teologu gr. or.: DD. F. Danilieviciu 1 fl., I. Barariu 2 fl. 30 cr., E. Bodnarescu 1 fl., T. Polonicu 2 fl., I. Cuntuleacu 1 fl., A. Dascheviciu 2 fl., I. Bendas 1 fl., I. Voroncheviciu 1 fl., I. Carausiu 1 fl., D. Popescu 1 fl., St. Lisacio 1 fl.; la unu locu . . .

List'a Nr. 102 prin d. C. A. Chrisoscholeu: DD. C. A. Chrisoscholeu 3 fl. 20 cr., Ch. Tabacoviciu 5 fl., I. Smeu 1 fl., P. Gheorghie 3 fl., N. Paclianu 4 fl., L. Zadariceanu 1 fl., I. Vlahide 1 fl., G. Bratescu 1 fl., G. Gaudi 80 cr., M. Mihaescu 1 fl. 50 cr., C. Romniceanu 1 fl., A. Rudeanu 2 fl., Al. Cairu 50 cr., Mari'a Cairu 1 fl., Alecsandrin'a Butculescu 1 fl. 50 cr., I. Dragomirescu 1 fl., A. M. Seredeanu 1 fl., G. Tocilescu 1 fl., A. Rocarescu 1 fl., N. Avramoviciu 50 cr., I. Susanu 2 fl., A. Repanu 2 fl., A. Parascheva 2 fl., G. Ghiorghiu 2 fl., S. Thoma 2 fl., C. Agemu 2 fl., I. Filipescu 1 fl., A. Zacharia 1 fl., A. Tacoru 1 fl., A. Melidon 2 fl., B. Cutiarida 1 fl.; l. u. l.

Colecta prin d. V. Popescu dela G.-Laslu 6 fl., I. Parachivu 17 fl.; l. u. l. 23 —

Colecta*) facuta in Putn'a intr'a 16/28 Aug. a. c. au predusu sum'a de 131 89

Colecta prin d. Dr. Ratiu din Turd'a: DD. P. Ratiu 1 fl., I. Mereilampu 1 fl., I. Popu 60 cr., St. Porutiu 1 fl., I. Balint 50 cr., I. Crisanu 1 fl., S. Rusu 1 fl., V. Pateanu 1 fl., N. Tomasiu 1 fl., V. Balinte 1 fl., I. Medanu 1 fl., o subscriere necitétia 4 fl., Dr. Ratiu 5 fl.; l. u. l. 20 10

Colecta prin d. Alecsandru Lupascu: DD. A. Spirescu 10 fr., P. Popescu 11 fr. 75 bani, G. Sonidu 10 fr., A. Lupascu 10 fr., A. Teodoru 1 fr., T. Sonitiu 5 fr., G. Stefanescu 3 fr., C. Radulescu 4 fr., A. Luchide 96 bani, N. Sonidu 10 fr., E. Protopopescu 10 fr., C. Arionu 10 fr.; la unu locu 87 fr. 71 bani 42 10

Sum'a totala incursa pana acum fl. 4157 06

Afara de acésta suma se afia inca la onor. comitetu alu dameloru romane din Bucovin'a unu restu de 280 fl. v. a. aprosimativu, precum si la primaria urbei Buzeu 200 fr. votati pentru serbare de catra onor. consiliu comunalu.

Ivinduse dupa licitarea lucrurilor remase unu plusu si contandu pe aceste dóue sume numite, comitetulu au decisu se le intrebuintieze pe o garnitura de sticla pentru intregulu mormentu.

Darurile pretiose depuse de intréga natiune pe mormentulu eroului comunu nu se voru poté pastrá in frumsétia si pretiulu loru posteritatiei de nu voru fi scutite de pulbere si alte influentie esterióre; ele trebuie pastrate in locu inchisu, dér' trebuie totuodata se remane pe mormentu, pentrucá ori cine, privindule, se fia patrunsa de acea insufletire acelu entusiasmu, acea bucuria si totuodata acea durere sfasietórie, de care au fostu patrunchi peregrinatorii dela Putn'a din 15/27 Augustu 1871, — pentru cá se védia, se créda si nesiúiesca la — — —

Dreptu acést'a comitetulu a inceputu asta lucrare si spera, ca in decursu de vr'o cateva septemani va si gatá. Restulu baniloru, precum si venitulu dela vendiarea moneteloru comemorative*), alu cuventariloru festive si colectele ce n'au ajunsu inca la adres'a comitetului, se va intrebuintiá pentru fondulu destinatu spre edarea unei foi romane, comune tuturoru juniloru academicu.

Prin acésta fóia, — ce va avé se propageidei adeveratu nationale, ce are se fia miuloculu culturai nationale omogene a generatiuniloru nóue, si nu va apune catu romanii voru avé o junime studiósá, — junimea romana academica representata la Putn'a a crediutu a eternisá mai bine memori'a parintelui seu Stefanu celu mare.

In fine róga comitetulu pre dnii colectanti se tramita colectele si listele**) in celu mai scurtu timpu la adres'a Pamfilii Danu juristu in Cernauti; domnii, cari au contribuitu si nu li s'a publicatu acuma contribuirea, binevoiesca in inscintia despre asta pre comitetu, adres'a de mai susu.

Cernauti in 6/18 Sept. 1871.

Pentru comitetu:

V. Morariu m/p., Pamfilii Danu m/pr., membru. cassariulu.

Varietati.

— D. actuaru de lunga inspectoratu Elia Goga se denumi alu doile inspectoru pentru distr. Fagarasiului, Barsei si comit. Al'a inf. A si calatoritu la Pest'a pentru instructiuni mai deaprópe si depunerea juramentului. —

— P. T. prenumeranti ai „Amvonului“). Dupa o bóla cronica indelungata, reintornandu dela Carlsbad intr'o stare, care mi dá sperare de sanetate mai buna, amu ómnea a face cunoscutu p. t. prenumeranti ai „Amvonului“, ca in scurtu voiu reapucá firulu intreruptu alu redaptarii si edarii numitei fóie eclesiastice. Ceea ce aducu la cunoscintia generala si pana atunci, ce asi poté dá in asta privintia p. t. prenumeranti deslucire mai detaiata. Oradea mare 1 Oct. 1871. Iustinu Popfiu.

*) Neputeuduse descifrá iscaliturile onor. contribuitori se publica sum'a intréga. — P. D.

**) A adresá: I. Slaviciu (Siri'a, Crisiana), P. Danu (Cernauti), St. Ciurcu (Vien'a), G. D. Teodorescu (Bucuresci), A. D. Xenopolu (Iasi). Pretiulu fara a pune margini generositatiei: sort. I, franci 3, sort. II franci 2, sort. III, francu 1. — P. D.

**) Din 102 liste impartite s'au retransmisu numai 18 de si comitetulu acuma a patr'a óra repetiesce rogámintea. — P. D.

Post'a noua. Proiectul memorandumului dietei din Boemi'a are cuprinsu de mare importantia: recunoște invoirea cu Ungari'a, recunoște cauzele comune ale intregii monarchie: resbelu, esterne si finantie. Diet'a ceha alege de dreptu in delegatiune; recunoște cauze comune determinate intre celelalte provincie afara de Ungari'a, cari se se decida intr'unu congressu de deputati; recunoște quota procentuale; pe lunga ministrii de resortu se fia si ministrulu tieriei. Unu senatu decide asupra contraversieloru tieriloru singurite cum si intre congressulu de deputati si intre diete, intocma si despre modificarea legiloru fundamentale. Ergo dualisticotrialismu. —

In Constantinopole colera secera infri-cosiatu. —

In Spani'a ministeriulu si a datu demisiunea, pentruca a fostu alesu Sagasta presiedinte cortesiloru, si Rivero, candidatul guvernului, a cadutu. Espartero provocatu n'a primitu compunerea ministeriului, s'a insarcinatu dér' Malcampo cu formarea lui. —

Angli'a e pregatita in casulu mórtei reginei a proclama republic'a. —

Edictu

despre publicarea cartiloru funduarie pregatite, respective susceptute in comitatu Dobocci si Solnocu din laintru, mai departe in comunitatile orasienesci: Elisabetopole, Bistriti'a, Turd'a, Aiudu, Abrudu cu prediulu Corn'a, Rosi'a, Dev'a si Hunedór'a.

In urm'a ordinatiunei inaltului ministeriu reg. ung. de justitia ddtó. 11 Iuliu 1871 Nr. 10.020, in privinti'a mentionatelor operate de carti funduarie se facu cunoscutu urmatóriele:

I. Localisarea pentru introducerea cartiloru funduarie fiindu pe deplin terminata in comitatele Doboc'a si Solnocu din laintru (afara de comunitatile celea mai in diosu (mentionate); mai departe in comunitatile orasienesci: Elisabetopole, Bistriti'a, Turd'a, Aiudu, Abrudu cu prediu Corn'a, Rosi'a, apoi in opidele Dev'a si Hunedór'a cartile funduarie susceptute, dimpreuna cu registrele parcelarie de posesiune si desemnulu liniamentelor de acelea tienatória se voru transpune incependu dela 1-a Octóbre 1871 la oficiale de carti funduarie ordinate langa judecatoriele mentionate sub II, unde a le vede ori cui e permis in órele oficióse.

II. Afacerile de carti funduarie le prevede:

a) judecatori'a comitatensu in Desiu: pentru tóte comunitatile comitatului Solnocu din laintru, luandu afara comunele Nufaleu (Apa-Nagyfalú), Capanu, Rusii de susu (Felső-Oroszfalu), Suciú din susu si Ilin'a din susu (Felső-Ilosva), in care comunitati localisarea inca nu s'a finitu;

b) judecatori'a comitatului Dobocci in Gherl'a: pentru tóte comunele Dobocci, luandu afara comun'a Jeač'a (Gyeke), in care localisarea inca nu s'a finitu;

c) judecatori'a din comitatu Cetatei de Balta in Sanmartinu pentru orasiulu liberu reg. Elisabetopole;

d) judecatori'a districtuala in Bistriti'a pentru orasiulu Bistriti'a;

e) judecatori'a comitatensu in Turd'a pentru orasiulu Tord'a;

f) judecatori'a comitatului Albei inferióre din Aiudu pentru orasielu Aiudu, Abrudu cu prediulu Corn'a si Rosi'a; in fine

g) judecatori'a comitatului Hunedórei in Dev'a pentru opidele Dev'a si Hunedór'a.

III. Cu privire la trebile si afacerile serióse, cari se voru incepe cu 1-a Octóbre 1871, la fiacare din judecatoriele susinsemnate se emitu urmatóriele provocatiuni si dispositiuni:

1. Se provóca tóte persónele, cari in urm'a vreunui dreptu de proprietate, de pemnu ori de arenda, avutu inca pre timpulu autenticarei protocóleloru cartiloru funduarie, séu celu pucinu castigatu inca inainte de 1-a Octóbre 1871, credu, ca potu se pretinda vreo indreptare, intregire, descriere, adaugere, séu stramutare in protocólele cartiloru funduarie, fia in privinti'a numirei bunuriloru nemiscatória, fia in privinti'a compunerei corpului funduarium séu a relatiuniloru de posesiune intabulate; cá aceste pretensiuni pana inclusive la 31 Maiu 1872 cu

atatu mai vertosu se le insinueze, cu catu la din contra acele spre daun'a unui alu treilea, care pre temeiu inscrieriloru cuprinse in protocólele funduarie, incependu dela 1-a Octóbre 1871 va castigá cu credintia buna alte drepturi tabularie, nu se voru lua mai multu in consideratiune.

Acést'a insinuare are a se intinde pe tóte drepturile de posesiune inca necuprinse in protocólele funduarie, fara osebire, ca óre acele in cartile vechi esite séu ne esite din usu, ori in fasiuni funduarie séu alte, alte carti, fóie si registre suntu cuprinse ori ba, si óre intinse o partita in privinti'a transcrierei de posesiune a vreunui bunu castigatu rogare la vr'una judecatori'a si judecatori'a a decisu asupra acestei instantie ori ba.

Deci indatorirea spre insinuare cade mai alesu pre tóte acele persóne, ale caroru drepturi de posesiune la comisiunea localisarei nici prin sine, nici prin reprezentantii denumiti de comisiune s'au adusu in valóre; séu cari nu a fostu in stare dupa regulele localisarei a-si legitimá afirmatulu dreptu mai tare de posesiune ori de compesiune in contra posesorului facticu aflatu prin comisiune si inscriu in protocólele funduarie; pretensiunea loru adusa inainte fia insemnata in protocólele funduarie séu in protocolulu generalu de pertractare, ori ba.

2. Mai de parte tóte persónele cari:

a) pe realitatile inscise in protocólele funduarie dupa detiermurirea prea inaltei patente de aviticitate din 29 Maiu 1853, si au adusu in valóre dreptulu de aviticitate séu de rescumperare pemnorale, au sub altu titlu legitimu si au insusitu dreptu de proprietate, — séu caroru

b) dupa otarirea aceleiasi patente de aviticitate li se cuvine terminu mai lungu spre realizarea dreptului de rescumperarea pemnorale prin asta se provóca aceste pretensiuni pana celu multu la 31 Maiu 1872 inclusive, spre incungiuarea urmariloru de dreptu amintite mai in susu sub punctulu 1, a le insinúa, si in casulu amintitu sub a) procesulu de dreptu pendente, spre adnotare in protocolulu funduarium, séu dreptulu recastigatu prin calea legale spre strapunere in acelasi; ér' in casulu b) dreptulu de rescumperare pemnorala, ce li se cuvine inca, spre insemnare in protocolulu funduarium a lu legitimá cu documente autentice.

3. Asemenea tóte persónele, cari pe bunurile nemiscatórie inprotocolate, séu si au castigatu dreptu de prioritate, pemnu, servitute, au alte drepturi prin intabulari, insemnari adnotatiuni, ori conscrieri pemnorale judiciari, séu pana la 1-a Octóbre 1871 inca póte -si voru castigá — se provóca, aceste drepturi din scopulu inscrierei loru in fói'a sarcineloru corpuriloru funduarie pana celu multu 30 Septembre 1872 inclusive cu atatu mai siguru a le insinúa, cu catu din contra dreptulu prioritati castigate mai inainte si lu voru perde; pre candu din contra facundu insinuare la timpu cuvenitu, dreptulu de antaetate castigatu pana la 1-a Oct. 1871, i a remane in valóre facia si cu a cei castigatori si creditoru ipotecari noi, cari au castigatu dreptu de proprietate séu de pemnu dupa diu'a acum mentionata.

4. Terminii edictali prescri si in aliniile precedente, nu admitu nici prorogare, nici justificare ori innoire de procesu.

5. Publicatele protocóle funduarie se voru considerá si conduce dela 1-a Octóbre 1871 incependu, cá carti funduarie conforme § 321 din codicea civile generale; deci incependu dela diu'a mentionata, drepturi nóue de proprietate, ipotec'a ori alte drepturi reali asupra bunuriloru nemiscatórie introduce in ele, se voru poté castigá si transferi asupra altora, precum si a se sterge numai prin intabulare legale in acele carti, fara de a derogá inse pretensiuniloru asupra acestoru bunuri nemiscatórie mci inainte castigate, insinuate si legitimate in terminulu edictale.

6. Prescriptele, dupa cari voru avé de a se indreptá partile si judecatoriele la implinirea si esecutarea trebiloru si afaceriloru oficióse, insemnate in acestu edictu, suntu cuprinse in procesur'a transilvana pentru cartile funduarie, emisa cu ordinatiunea ministeriului de justitia ddtó. 5 Februariu 1870 (archivulu ordinatiuniloru, anulu 1870, fascior'a I si II).

7. Acei creditoru, cari prin óre-carea transcriere ar' suferi stricatiune cu privire la prioritatea pretensiuniloru loru transcrie séu transcriende, esceptiunile si facia cu una a trei'a persóna se le

potu realizá inca in siese luni dupa terminulu defiptu in punctulu 3, — astfelu pana la finitulu lunei Martie 1873 referéca se acele esceptiuni la validitatea pretensiuniloru, la incetarea, ori prioritati loru. Dupa decurgerea acestui terminu, facia cu o a trei'a persóna nu se voru mai poté realizá asemene esceptiuni.

8. Judecatoriele indicate sub II in afacerile loru voru intrebuintia unu sigilu propriu, provediutu cu marc'a municipalitati respective.

Clusiu in 30 Augustu 1871

Directiunea reg. ung de carti funduarie pentru Transilvani'a.

Concursu.

Pentru ocuparea posturiloru invetiatoresci la urmatóriele scoli centrali din raionulu fostulu regimentu de granitia romanu I, se deschide concursu pana in 15 Octóbre 1871.

1. La Cudsiru cu salariu anualu de 300 fl.
2. „ Margineni „ „ 200 fl.
3. „ Lissa „ „ 200 fl.
4. „ Copacelu „ „ 200 fl.
5. „ Vestemu, Lissa, Vaida-Recea, Margineni,

Cupacelu si Tintiaru cu salariu anualu de cate 150 fl. v. a.

Afara de acésta cortelu in natura séu relutu si lemne.

Toti invetiatorii suntu deobligati a serví doi ani de proba, in care decursu succedendule a dá probe de capacitate, se voru denumí definitivmente si cu dreptu de pensiune.

Limb'a instructiunei e cea romana. Fiiloru de granitari, pre langa asemenea calificatiune, li se va dá preferentia.

Mai departe se escrie concursu asemenea pana in 15 Octóbre a. c. pentru deferirea unui stipendiu de 600 fl. menitu pentru unu teneru — fiu de granitariu — care se va resolví a studiá scientiele pedagogice la una universitate, si se va deobligá dupa absolvare a se aplicá la una séu alta scola centrala séu la comitetulu administrativu.

Comitetulu administrativu alu fondului scolasticu alu fostiloru granitari din regimentulu romanu I.

Sibiu in 29 Sept. 1871.

Comitetulu administrativu alu fondului scolasticu alu fostiloru granitari din regimentulu romanu I.

Nr. 113—1871.

1—2

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu primariu la scol'a centrala din Sin'a se escrie prin subsemnatulu comitetu concursu pana la 24 Octóbre a. c. — Emolumentele anuale suntu:

a) 350 fl. v. a. bani gata din fondulu scolasticu alu fostiloru granitari din regim. rom. I.

b) Cortelu liberu cu gradina si 4 stanjini de lemne.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a produce atestatele de calificatiune prescrie in legea scolaria. — Limb'a propunerei e cea romana. — Acei concurenti, cari cunoscu si limb'a germana si maghiara, si dintre acesti filii fost. granitari (la asemenea calificatiuni) voru fi preferiti.

Sibiu in 6 Octóbre 1871.

Comitetulu administrativu alu fondului scolasticu alu fost. granitari din regim. romanu I.

Cursurile

la bursa in 10 Octt. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	---	---	5 fl. 72	cr. v. a.
Napoleoni	---	---	9 „ 47	„ „
Augsburg	---	---	118 „ 40	„ „
Londonu	---	---	119 „ 40	„ „
Imprumutulu nationalu	---	---	59 „ 5	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	---	---	68 „ 30	„ „
Obligatiunile rurale ungare	---	---	79 „ 80	„ „
„ „ temesiane	---	---	78 „ —	„ „
„ „ transilvane	---	---	74 „ —	„ „
„ „ croato-slav.	---	---	— „ —	„ „
Actiunile bancei	---	---	768 „ —	„ „
„ creditului	---	---	288 „ 50	„ „